

[Patursson.]

Vis, for vort Fædreland og Hjertesprog det er helligere end en tilfældig Statsramme. (*Undervisningsministeren* [Borgbjerg]: Jeg har ikke talt et Ord om, at Folketsproget skal tilsidesættes).

Maa jeg spørge den højtærede Formand, om jeg maa have Lov til at bruge 200 Ord for at citere Færøernes Historie?

Formanden: Da det ærede Medlem ikke angiver, om det vedrører den foreliggende Sag, er Spørgsmaalet umuligt at besvare.

Lad mig gentage min Anmodning til det ærede Medlem om at holde sig til den foreliggende Sag, han har jo selv angivet Emnet.

Forespørgeren (Patursson): Jeg mener nemlig, det vil give Oplysninger i Sagen. Vi har jo nok saa meget behandlet Færøernes Historie; alle Medlemmer, der har talt i denne Sag, har behandlet Færøernes Historie. Jeg mener, at jeg har i alt Fald Anledning til at berøre Færøernes Historie en lille Smule, naar vi kommer ind paa at omtale Spørgsmaalet om Amtet og om den statsretlige Stilling, som er trukket frem her i Dag.

Jeg skal derfor i Sprogsagens Anledning tillade mig at nævne, at Færøerne var en Fristat fra Aar 800 til 1035, og at vi til at begynde med havde et lovgivende Lagting, som forhandlede sine Sager sammen med den norske Konge. I 1662 aflagde Færingerne Hyldningseden til Enevoldskongen, og det er det sidste politiske Samtykke, som er givet fra færøsk Side overfor udenlandske Statsmagter. Der blev ikke fra dansk eller norsk Statsmagts Side forhandlet med Færingerne, da vi ved Freden i Kiel skiltes fra den norske Krone. Der blev ikke forhandlet med Færingerne, da den danske Konge overgav Enevoldsmagten til det danske Folk. Der blev ikke forhandlet med Færingerne, den Gang Grundloven blev gjort gældende for Øerne. Der blev ikke forhandlet med Færingerne, den Gang Rigsdagsvalgloven blev gjort gældende for Færøerne. Færingerne har siden det lovgivende Lagtings Ophævelse i 1816 underordnet sig de statsretlige Bestemmelser, der fastsattes for Øerne af de danske Myndigheder, men Færingernes eget Samtykke har aldrig været indhentet. I alle færøske politiske Partier er man enig om, at Færingerne udgør en særlig Nation, og at Landet Færøerne er Færingernes

eget Land. I alle færøske politiske Partier hæver der sig stærkere og stærkere Røster for, at Færingerne skal raade for deres eget Land. Denne Anskuelse bør man fra dansk Side ikke se paa med Uvenlighed. Den bør udelukkende ses som et Udslag af en naturlig vaagnende Selvhævdelse, der hviler paa historisk Grund.

Der tales i disse Dage i denne By vægtige Ord om international Forstaaelse mellem Folkene. Der tales vakre Ord om den gode Forstaaelse, der raader mellem de nordiske Nationer. Vi Færinger er ogsaa en nordisk Nation, enddog vi er den allermindste. I mere end 1000 Aar har vi levet vort eget Liv paa nogle Udøer i Atlanterhavet som en særprøget Stamme af norrøn Rod. Vi har værnet om og bygget paa vor Stammes gode Egenskaber, saa godt som nogen anden af de nordiske Nationer har gjort det. Vi har næst Islændingene bedst af alle de nordiske Nationer bevaret vor gamle Stammes Sprog. Kan det da være i Overensstemmelse med den gode Forstaaelse, vi alle er enige om bør være herskende mellem de nordiske Nationer, at en nordisk Nation nægter den færøske Nation sprogligt Selvstyre? Er det ikke netop Betingelsen for god Forstaaelse mellem de nordiske Nationer, at enhver af disse er selvbestemmende indenfor sine egne Grænser, og da i særlig Grad hvad Modersmaalet angaar? Ogsaa den lille færøske Nation har en hellig Ret til at være selvbestemmende over sit Sprogs Anvendelse i alle Forhold, i Skole, Kirke og paa Ting, indenfor sine egne Grænser, indenfor det Omraade, hvor færøsk Tunge tales.

Jeg har den Tro, at ærede Medlemmer af dette Ting saavel som den frihedselkende danske Befolkning i Almindelighed vil give mig Ret i, hvad jeg her har udtalt. Jeg tror, at den Uvillie, der fra dansk Side har vist sig imod at give Færingerne sprogligt Selvstyre, stammer fra Ukyndighed og Misopfatning.

Jeg henstiller til den højtærede Undervisningsminister saa indtrængende, som jeg kan: Overlad til Færingerne selv at træffe Bestemmelse om Sprogets Anvendelse indenfor Færøernes Grænser. Overlad til Lagtinget at ordne alle disse sproglige Anliggender. Skal en Sprogkamp endnu føres, saa lad Færingerne udkæmpe den selv. Det vil baade Færøerne bedst, det vil baade Danmark bedst, og det vil baade hele Norden bedst. Thi det færøske Sprogspørgsmaal er — det maa vi huske paa — ikke et isoleret dansk-færøsk Spørgsmaal. Blicher vort Sprog